

คู่มือการทวนสอบ มาตรฐานผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

งานวิชาการ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพร
ปีการศึกษา 2564

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชา และผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรต่างๆ จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตร เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเมื่อมหาวิทยาลัยฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร ซึ่งตามเงื่อนไขดังกล่าวหลักสูตรจะต้องทำการประเมินคุณภาพภายใน และมีผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยหนึ่งในข้อบ่งชี้ดังกล่าว คือ ต้องมีการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

งานวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพรได้ดำเนินการจัดทำคู่มือและสร้างเครื่องมือทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ต่อไป

งานวิชาการ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพร

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา	1
ส่วนที่ 2 การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา	5
ส่วนที่ 3 ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา	11
ส่วนที่ 4 กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา	15
ภาคผนวก	
- แบบฟอร์มการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน	20

ส่วนที่ 1

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อ เป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาและสาขา/สาขาวิชา และประกาศคณะกรรมการการ อุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละ ระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับ คุณวุฒิปริมาณการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งเป็นการส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1) ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติใน สถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการ พัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2) มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิง คุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต และสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการ ผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่ คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะ ส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3) มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่อง เดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการ จัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกัน ได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนด ความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัด

หลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมีหัวใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา (มคอ.) จะประกอบด้วย

- มคอ. 1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชา.....
- มคอ. 2 รายละเอียดของหลักสูตร
- มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
- มคอ. 4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
- มคอ. 5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา
- มคอ. 6 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม
- มคอ. 7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจ และความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือ เมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้วมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎีตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) **ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill) การประเมินคุณภาพหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งกำหนดให้มีการรายงานผลดัชนีบ่งชี้ผล การดำเนินงานซึ่ง สกอ. ได้กำหนดตัวบ่งชี้พื้นฐานไว้ 12 ตัวและหลักสูตรต้องผ่านใน 5 ตัวบ่งชี้แรกที่ สกอ. กำหนดซึ่งตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานของหลักสูตรได้แก่

1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)

3) มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. 4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 5 และมคอ. 6 ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบมคอ. 7 ภายใน 60 วันหลังสิ้นปีการศึกษา

6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนกลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานในมคอ. 7 ปีที่แล้ว

8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการและ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี

11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0 สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปี

การศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่านคือมีการดำเนินงานตามข้อ 1 - 5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการทวนสอบเป็นดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานข้อหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ว่า **“มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และมคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อย 4 ร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา”** ซึ่งเมื่อทวนสอบครบหลักสูตรก็จะสามารถทวนสอบได้ครบทุกรายวิชา

ดังนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ในการสร้างความเข้าใจไปยังอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารระดับสูง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้การดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ การดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ไม่เพียงแต่เป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังเป็นการยืนยันกระบวนการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมออกสู่ตลาดแรงงานและเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้รับผิดชอบหลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการทวนสอบ เพื่อให้เกิดการทวนสอบที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผล และสะดวกต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำจำนวน 12 ข้อ หากหลักสูตรใดมีความเห็นว่ามีตัวบ่งชี้ที่สำคัญและสามารถดำเนินการได้ก็สามารถพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้เพิ่มเติมข้อที่ 13 หรือมากกว่านี้ได้ โดยมีเกณฑ์การผ่านการประเมิน คือ ผ่านเกณฑ์ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อที่ 1 - 5 และมีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี ทั้งนี้ ใน 12 ตัวบ่งชี้ นั้น ตัวบ่งชี้ข้อที่ 6 ระบุว่ามีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา เป็นเกณฑ์ข้อหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการทวนสอบที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผล และสะดวกต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของหลักสูตร การทวนสอบผลสัมฤทธิ์จะเริ่มตั้งแต่ระดับรายวิชา โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นผู้กำกับดูแลให้สารสนเทศของหลักสูตรกับอาจารย์ผู้สอน เมื่ออาจารย์ผู้สอนดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ระดับรายวิชาเป็นที่เรียบร้อยแล้วให้นำส่งรายงานผลการทวนสอบต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรับทราบ และนำส่งรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ระดับรายวิชา ให้คณะรับทราบ และแต่งตั้งกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ระดับคณะ เพื่อดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ พิจารณารายงาน เอกสารและหลักฐานประกอบ แล้วสรุปรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของแต่ละหลักสูตร หลังจากนั้นจึงส่งรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ระดับคณะต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ 2

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาระบบและกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาเป็นผลมาจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดแนวทางการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา...(มคอ.1) จะมีการกำหนดเรื่องการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร มีการกำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้นักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษาไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ในข้อ 10 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ “สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชา..... เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติและระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้วให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้” ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาฯ ได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิขึ้นมา

ความสำคัญของการทวนสอบ

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการทวนสอบจะสะท้อนผลรายวิชาและหลักสูตรดังนี้

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่แต่ละรายวิชาได้รับการกระจายความรับผิดชอบจากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงข้อบกพร่องหรือส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป
2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีกว่าเดิม
3. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการศึกษา ผลจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนการติดตามประเมินผลและการประกันคุณภาพของหลักสูตร

ความหมายของการทวนสอบ

การทวนสอบ หมายถึง การดำเนินการหาหลักฐานด้วยวิธีการใดๆ เช่น การสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ฯลฯ เพื่อยืนยันพิสูจน์ว่าสิ่งที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องดำเนินการที่ให้ความมั่นใจได้ว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันฯ และมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

นั่นคือต้องมีการทวนสอบ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกอาจต้องการตรวจสอบด้วยว่าได้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเชื่อถือได้

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา ในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ ข้อสอบของนักศึกษาและงานที่รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาการประเมินภาควิชาและหลักสูตร โดยบุคลากรภายนอกการรายงานเกี่ยวกับทักษะของบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิต การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจจะดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่มีความร่วมมือทางการศึกษา แต่จะมีกระบวนการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการจัดการ และควมมีประสิทธิภาพของการดำเนินการร่วมกัน อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

การทวนสอบกับ มคอ. ต่างๆ

การทวนสอบได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้ใน มคอ. ต่างๆ คือ มคอ. 1 มคอ. 2 มคอ. 3 และมคอ. 5 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การทวนสอบตามที่ระบุไว้ใน มคอ. 1

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา...(มคอ.1) จะมีการกำหนดเรื่องการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร มีการกำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษาไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ในข้อ 10 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

10.1 การทวนสอบระดับรายวิชา

สถาบันจะต้องจัดทำการทวนสอบระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสถาบันการศึกษาหรือคณะ/วิทยาลัยกำหนดระบบและกลไกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการทวนสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการให้คะแนนกับกระดาษคำตอบ รวมทั้งประเมินด้วยวิธีอื่นที่กำหนดในรายละเอียดวิชา รวมทั้งการอุทธรณ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา (ถ้ามี) ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องมีการวางแผนและรายงานผลการทวนสอบต่อคณะกรรมการบริหารคณะทุกภาคการศึกษา

10.2 การทวนสอบระดับหลักสูตร

ดำเนินการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้านตามมาตรฐานสาขาวิชา..... อย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมีการประเมินจากหลายแหล่ง รวมถึงการประเมินโดยแหล่งฝึกงาน ผู้ใช้บัณฑิตบัณฑิตใหม่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร”

2) การทวนสอบตามที่ระบุไว้ใน มคอ. 2

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งคู่มือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มีรายละเอียดเบื้องต้นอธิบายการจัดทำรายละเอียดของ มคอ. 2 ทั้ง 8 หมวดซึ่งหมวดที่เกี่ยวข้องกับ

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ “หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษาข้อ 2 กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา” โดยให้อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบหรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกันหรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

3) การทวนสอบตามที่ระบุไว้ใน มคอ. 3

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งคู่มือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มีรายละเอียดเบื้องต้นอธิบายการจัดทำรายละเอียดของ มคอ. 3 ทั้ง 7 หมวด ซึ่งหมวดที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ “หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา ในข้อ 7.4 การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาที่อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบหรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน”

4) การทวนสอบตามที่ระบุไว้ใน มคอ. 5

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งคู่มือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มีรายละเอียดเบื้องต้นอธิบายการจัดทำรายละเอียดของ มคอ. 5 ทั้ง 6 หมวดซึ่งหมวดที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ หมวดที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาข้อที่ 7 การทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

5) การทวนสอบตามที่ระบุไว้ใน มคอ. 7

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งคู่มือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มีรายละเอียดเบื้องต้นอธิบายการจัดทำรายละเอียดของ มคอ. 7 ทั้ง 9 หมวด ซึ่งหมวดที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ หมวดที่ 6 สรุปการประเมินหลักสูตรในข้อที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ซึ่งกำหนดให้มีการรายงานผลดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานในข้อที่ 6 คือมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา

ระดับของการทวนสอบ

จากรายละเอียดเกี่ยวกับการทวนสอบที่กำหนดให้สถาบันการศึกษาต้องพัฒนาระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นการยืนยันว่าทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา...และได้กำหนดให้ดำเนินการทวนสอบทั้งระดับรายวิชา ระดับหลักสูตร และระดับคณะ ซึ่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพร ได้ร่วมประชุม ในวันที่ 7 เมษายน 2564 ได้กำหนดแนวปฏิบัติระดับการทวนสอบเป็น 2 ระดับ คือ ระดับรายวิชาและระดับคณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การทวนสอบระดับรายวิชา (ดำเนินการโดยอาจารย์ผู้สอน) ให้อาจารย์ผู้สอนระบุวิธีการกระบวนการ และขั้นตอนในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ถึงในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ไว้เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการ และแจ้งให้นักศึกษาทราบตั้งแต่เปิดภาคการศึกษาโดยที่อาจารย์ผู้สอนสามารถนำข้อมูลหลักที่หลักสูตรกำหนดไว้ใน รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) มาเขียนไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) เพื่อให้การดำเนินการ สอดคล้องกับสิ่งที่หลักสูตรกำหนดไว้มาสู่การปฏิบัติเมื่อดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามที่ระบุไว้ที่อาจารย์ผู้สอน ประเมินและสรุปผลนำไปเขียนไว้ในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5)

วิธีการทวนสอบและสรุปผล

1.1 กำหนดรายวิชาที่จะทวนสอบ เช่น ทุกรายวิชาในหมวดวิชาชีพ สุ่มรายวิชาในหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิด สอนในแต่ละภาคการศึกษา

1.2 พิจารณาการกระจายความรับผิดชอบจากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

1.3 ดำเนินการสร้างเครื่องมือจากการกระจายความรับผิดชอบจากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) โดยให้ระบุช่วงเวลา วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการทวนสอบลงใน มคอ. 3

1.4 สุ่มตรวจสอบผลการให้คะแนนแต่ละส่วนตามที่กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ใน มคอ. 3 และมคอ. 4 ของแต่ละรายวิชา โดยพิจารณาการให้คะแนนจากรายงานชิ้นงาน หรือผลงานจากการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้าน ต่าง ๆ หรือแบบประเมินงานอื่นๆ ที่มอบหมายของรายวิชา

1.5 ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากรายงานผลการจัดการเรียนรู้ของรายวิชา มคอ.5 และ มคอ.6 ที่อาจารย์ประจำวิชาจัดทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษามาประกอบการพิจารณาผลการทวนสอบ

1.6 กำหนดโครงสร้างและจัดทำรายงานผลการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาประจำ ภาคการศึกษาที่แสดงให้เห็นในภาพรวมว่าคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ของรายวิชาเป็นอย่างไร ผู้เรียนบรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละรายวิชาในระดับใด พร้อมแสดงข้อมูลหรือหลักฐานที่ยืนยันว่าผู้เรียนบรรลุ ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการทวนสอบระดับต่อไปได้

2. การทวนสอบระดับหลักสูตร (ไม่ดำเนินการ)

2.1 กำหนดลักษณะข้อมูลแหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การ เรียนรู้ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้านตามมาตรฐานการเรียนรู้สาขาเพื่อประเมินความสำเร็จของการผลิตบัณฑิต ที่มีคุณภาพของสถาบันการศึกษา

2.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลตามที่กำหนดไว้

2.3 ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากรายงานผลการจัดการเรียนรู้ของรายวิชา มคอ. 5 มคอ. 6 และ ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ. 7 หรือรายงานประเมินตนเอง) ที่คณะกรรมการบริหาร หลักสูตรจัดทำเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา มาประกอบการพิจารณาผลการทวนสอบ

2.4 กำหนดโครงสร้างและจัดทำรายงานผลการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ที่แสดงให้เห็นในภาพรวมว่าคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นอย่างไร บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครบถ้วนเพียงใด พร้อมแสดงข้อมูล หรือหลักฐานที่ยืนยันว่าบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการประกัน คุณภาพการจัดการศึกษาและการปรับปรุงหลักสูตรที่สถานศึกษารับผิดชอบต่อไป

3. การทวนสอบระดับคณะ (ดำเนินการโดยคณะกรรมการทวนสอบฯ)

3.1 พัฒนาระบบทวนสอบ

3.1.1 คณะรวบรวมรายชื่อคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับคณะ ส่งยังสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยรองคณบดีเป็นประธาน หัวหน้างานวิชาการประจำคณะเป็นรองประธาน ประธานหลักสูตรหรือตัวแทนหลักสูตร 2 ท่าน เป็นกรรมการ อาจารย์ผู้สอนหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.1.2 คณะดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับคณะ

3.2 ดำเนินการทวนสอบ

3.3 รายงานผลการทวนสอบ คณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับคณะ รายงานผลการทวนสอบไปยังมหาวิทยาลัยและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตร และอาจารย์ประจำวิชานำผลการทวนสอบไปปรับปรุงการสอนต่อไป

ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

ระดับคณะ

ส่วนที่ 3

ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับชี้แนะหรือหลักสูตร จึงกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาต่างๆ อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนทั้งหมดในแต่ละภาคเรียน เพื่อให้ได้ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไป โดยมีรูปแบบของระบบและกลไกในการทวนสอบดังนี้

1. คณะแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยรองคณบดี หัวหน้างานวิชาการคณะ ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการหลักสูตร หรือตัวแทนสาขาวิชา และอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำคู่มือการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในระดับคณะ

3. ให้หลักสูตรที่เปิดดำเนินการจัดส่งรายชื่อรายวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษานั้นๆ พร้อมทั้งรายวิชาที่จะทำการทวนสอบ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาต้นและปลาย ซึ่งผ่านการสุ่มรายวิชาอย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา โดยแบ่งการสุ่มเป็นภาคการศึกษาต้นและปลายของแต่ละหลักสูตร เพื่อดำเนินการทวนสอบ ไปยังคณะกรรมการทวนสอบฯ โดยจะไม่ทำการทวนสอบรายวิชาเดิมที่เคยทวนสอบมาแล้วในปีการศึกษานั้นๆ และพยายามกระจายการทวนสอบให้ครบทุกรายวิชาในหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร สำหรับรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาพื้นฐานควรดำเนินการทวนสอบทุกรายวิชา

4. หลักสูตรดำเนินการประสานงานกับผู้รับผิดชอบรายวิชาในการจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ได้แก่ มคอ. 3 หรือ มคอ. 4 มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 และเอกสารที่รายวิชาทำการประเมินผลการเรียนรู้ส่งมาให้คณะกรรมการทวนสอบฯ และแจ้งรายชื่อรายวิชาที่จะทวนสอบไปยังคณะกรรมการทวนสอบฯ ดำเนินการทวนสอบ เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

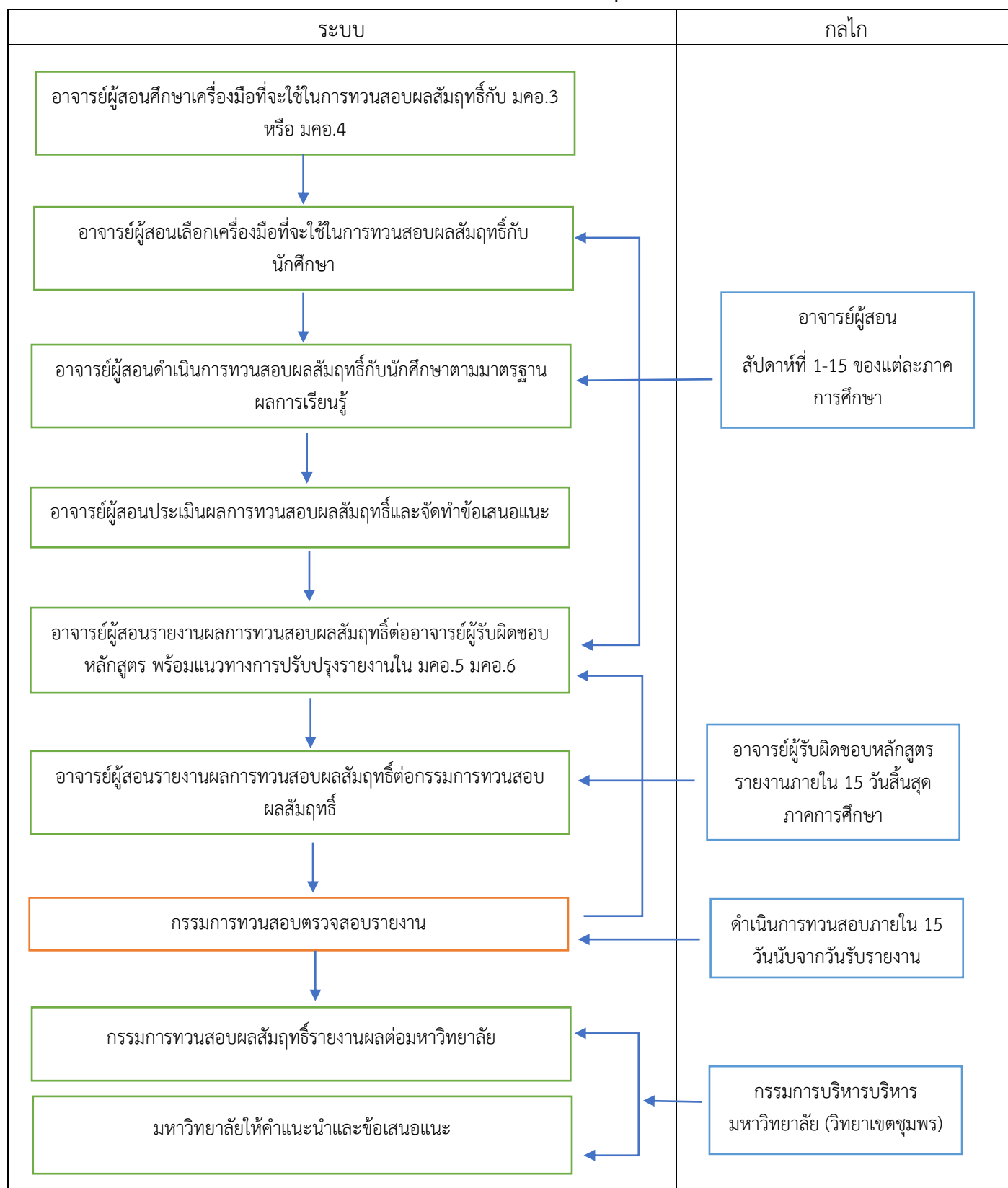
5. ดำเนินการทวนสอบโดยคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์นักศึกษา คณะกรรมการจะกำหนดรูปแบบของการทวนสอบในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับธรรมชาติหรือบริบทของรายวิชา เช่น การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ฯลฯ เพื่อยืนยันและพิสูจน์ว่าสิ่งที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกัน และมีการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

6. หลังจากการดำเนินการทวนสอบแล้ว คณะกรรมการจะรายงานผลการทวนสอบให้หลักสูตรทราบ เพื่อหลักสูตรจะได้วางแผนพัฒนาและปรับปรุงรายวิชา และแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้รับผิดชอบรายวิชาเพื่อพิจารณาวางแผนพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาให้เป็นไปตามความต้องการของหลักสูตรต่อไป และให้กรรมการทวนสอบฯ ส่งผลการทวนสอบไปยังสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และคณะกรรมการบริหารสูงสุดของคณะฯ อีกทางหนึ่งด้วย

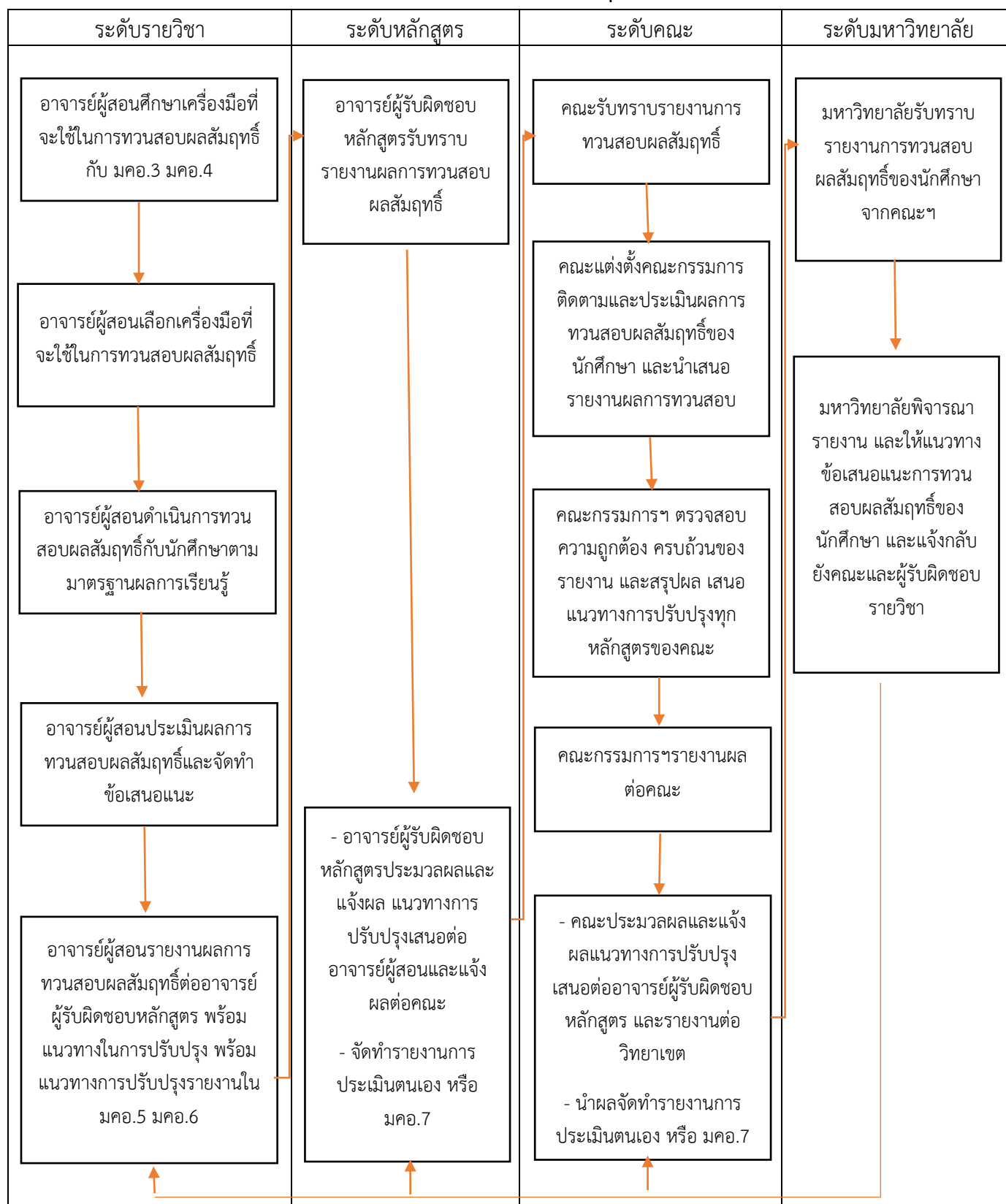
7. คณะกรรมการหลักสูตร พิจารณาผลการทวนสอบและวางแผนพัฒนาและกำหนดทิศทางและนโยบายในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรม	ผลที่ได้	ช่วงเวลา
คณะ	แต่งตั้งกรรมการทวนสอบ	คำสั่งแต่งตั้งกรรมการทวนสอบ	ก่อนเปิดภาคการศึกษา
กรรมการ	ประชุมเตรียมการทวนสอบ	แผนการดำเนินการทวนสอบ	ก่อนเปิดภาคการศึกษา
หลักสูตร	- หลักสูตรส่งรายวิชาที่เปิดสอน - สุ่มรายวิชาจำนวน 25% - แจงชื่อวิชาและขอเอกสารหลักฐาน		
กรรมการทวนสอบ	ดำเนินการทวนสอบโดย.. - ปฏิบัติการทวนสอบ - สรุปผลการทวนสอบ - เขียนรายงานผลการทวนสอบ	รายงานผลการทวนสอบ	ก่อนเปิดภาคการศึกษา
กรรมการทวนสอบ	การรายงานผลการทวนสอบ โดย.... - ผู้รับชอบรายวิชา - อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - คณะกรรมการบริหารคณะ - ฝ่ายวิชาการของวิทยาเขต	รายงานผลการทวนสอบ	สิ้นสุดภาคการศึกษา
กรรมการคณะ	ประชุมและสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุง	ผลการประชุมและข้อปรับปรุง	สิ้นสุดภาคการศึกษา
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	ประชุมและสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุง	ผลการประชุมและข้อปรับปรุง	สิ้นสุดภาคการศึกษา
ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ประชุมและสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุง	ผลการประชุมและข้อปรับปรุง	สิ้นสุดภาคการศึกษา

ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ส่วนที่ 4

การดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา

เมื่อกรรมการทวนสอบได้รายวิชาที่จะทำการทวนสอบแล้วกรรมการจะประสานงานไปเพื่อให้หลักสูตรจัดส่งเอกสารต่าง ๆ มาเพื่อใช้ในการทวนสอบซึ่งประกอบด้วย

1. รายละเอียดของหลักสูตรหรือ มคอ. 2
2. รายละเอียดของรายวิชาหรือ มคอ.3
3. รายงานผลการดำเนินการของรายวิชาหรือ มคอ.5
4. ชิ้นงานที่รายวิชาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่ รายงานข้อสอบบทความวิชาการ
5. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

วิธีการทวนสอบ

กรรมการทวนสอบอาจเลือกใช้วิธีการทวนสอบต่าง ๆ คือ การทวนสอบจากเอกสารต่างๆ การทวนสอบโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน การทวนสอบโดยการสัมภาษณ์นักศึกษา ซึ่งโดยปกติจะทวนสอบจากเอกสารต่าง ๆ ก่อนถ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติมอาจเลือกใช้การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนหรือนักศึกษา เพื่อค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม หรือดำเนินการดังนี้

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแจ้งอาจารย์ผู้สอนกำหนดให้การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร
2. อาจารย์ผู้สอนศึกษาคู่มือการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ เลือกเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) หรือรายละเอียดของประสบการณ์วิชาชีพ (มคอ.4)
3. อาจารย์ผู้สอนดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยกระบวนการ อาทิ การสอบ การสังเกต การตรวจสอบ การประเมินผลในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือ อาทิ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสำรวจ แบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์
4. อาจารย์ผู้สอนประมวลผลและเขียนรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)
5. อาจารย์ผู้สอนนำเสนอรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ ต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พร้อมแนวทางปรับปรุง รายงานในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) หรือรายงานการดำเนินการของประสบการณ์วิชาชีพ (มคอ.6)
6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ โดยมีจำนวนตามความเหมาะสม

7. คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ ศึกษารายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของอาจารย์ผู้สอนโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและสามารถเก็บข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้เครื่องมือการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในแต่ละด้านและภาพรวม

8. คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ ทำการประมวลผลข้อมูลและจัดทำรายงาน พร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงเสนออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแจ้งผลและแนวทางปรับปรุงต่ออาจารย์ผู้สอน และรายงานผลต่อคณะกรรมการถึงรายงานในรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) หรือรายงานการประเมินตนเอง

10. คณะแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ ศึกษารายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ แล้วสรุปผลพร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงหรือพัฒนา

11. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ รายงานให้คณะทราบเพื่อแจ้งผลและแนวทางปรับปรุงไปยังอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและเสนอต่อมหาวิทยาลัยฯ

12. มหาวิทยาลัยฯ รับทราบรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ฯ และให้แนวทางหรือเสนอแนะให้ไปดำเนินการแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับคณะ และระดับรายวิชา

กระบวนการทวนสอบ

ในการทวนสอบกรรมการทวนสอบจะดำเนินการทวนสอบโดยใช้แนวทางดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของรายวิชา (มคอ. 3 หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายของรายวิชา หรือหมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชา หรือหมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล) กับหลักสูตร (มคอ. 2 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล และ curriculum mapping) เพื่อประเมินว่ารายวิชาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนครอบคลุมครบถ้วนและตรงตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ รวมถึงความสอดคล้องของแต่ละหมวดที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลในรายวิชา

- ความสอดคล้องของหมวดต่าง ๆ ภายในรายวิชา(มคอ. 3) กับหลักสูตร (มคอ. 2 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล และ curriculum mapping)

- ความสอดคล้องของหมวด 2 จุดมุ่งหมายของรายวิชาหมวด 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชา และหมวด5 แผนการสอนและการประเมินผลในรายวิชา (มคอ. 3)

2. การประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชาในด้านต่างๆ และผลการประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชาด้านต่างๆ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ความเหมาะสมของรูปแบบวิธีการสอนกับวิธีการประเมินผลและข้อคิดเห็น

3. กรรมการทวนสอบทำการสรุปผลการทวนสอบในภาพรวมของหลักสูตร และข้อเสนอแนะจากภาพรวมที่ได้จากการทวนสอบ

4. กรรมการทวนสอบจัดทำรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาของแต่ละหลักสูตร เพื่อส่งให้กรรมการหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อดำเนินการวางแผนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร และดำเนินการส่งผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษา ในระดับคณะ ให้มหาวิทยาลัยต่อไป

การรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชา

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตรสามารถดำเนินการได้หลายวิธีการ อยู่ที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและคณาจารย์ผู้สอนได้ตกลงกัน เมื่อดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์แล้วจะต้องมีการเขียนรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ด้วย สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนจึงได้หารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ หลักสูตร นอกจากแบบรายงานที่จัดทำเพิ่มเติมแล้วหลักสูตรต่างๆ ต้องรายงานในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) หรือรายงานการประเมินตนเอง เมื่อประเมินผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์แล้วจะต้องรายงานผลเพื่อนำข้อค้นพบข้อสรุปและข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นผลจากการรวบรวมการวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล มารายงานไว้ใน มคอ.5 หมวดที่ 3 และแบบรายงานพฤติกรรมภาพรวมโดยอาจารย์ผู้สอน สำหรับระดับรายวิชา และรายงานในมคอ.7 สำหรับระดับหลักสูตร (เฉพาะหลักสูตรที่กำหนดให้มีใน มคอ.1) หรือรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ในการจัดทำรายงานผลการทวนสอบจะประกอบด้วยส่วนต่าง คือ

1. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
2. รายวิชาในแผนการศึกษาในหลักสูตรและรายวิชาที่ทวนสอบฯ
3. การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา
4. ผลการทวนสอบแต่ละรายวิชา (ตามจำนวนรายวิชาที่ทวนสอบ)
5. สรุปผลการทวนสอบรายวิชาของหลักสูตร
6. ภาคผนวก: คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบ

การสรุปผลการทวนสอบ

แจ้งผลการประเมินโดยรวบรวมผลการประเมินการทวนสอบในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรพร้อมสรุปภาพรวมให้ผู้รับผิดชอบหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรทราบ นอกจากนี้หลักสูตรนี้อาจออกแบบแบบประเมิน หรือแบบทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา เพื่อให้นักศึกษาประเมินตนเองภายหลังสิ้นสุดการเรียนรายวิชาว่าได้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชามุ่งหวังหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด

มาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาไปรายงานผลใน มคอ. 5 และ มคอ. 7

หลังจากได้รับทราบผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชา

1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานำข้อมูล/ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์มารายงานไว้ใน มคอ.5 หมวดที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาข้อ 7 หรือรายงานการประเมินตนเอง การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรนำรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เป็นเอกสารหลักฐานในการประเมินคุณภาพหลักสูตรใน มคอ.7 หมวดที่ 6 สรุปการประเมินหลักสูตรข้อ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานข้อที่ 6 “มีการทวนสอบ

ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา”

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรนำรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชา ไปให้ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตรในหมวดที่ 9 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตรข้อ 2 ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร

4. กรรมการบริหารสูงสุดของคณะนำผลการทวนสอบไปทบทวนเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายการปรับปรุงหลักสูตร

ภาคผนวก

แบบฟอร์มการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน

วิชา..... ชั้นปี..... อาจารย์ผู้สอน.....

หัวข้อและรายละเอียดการทวนสอบ	ผลการทวนสอบ		รายละเอียดที่ไม่สอดคล้องและข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	
1. วัตถุประสงค์รายวิชากับมาตรฐานการเรียนรู้ 1.1 ตรวจสอบวัตถุประสงค์รายวิชา หมวด 2 ข้อ 1 กับหมวด 4 มาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้าน / ผลลัพธ์ผู้เรียน 3 ด้าน พิจารณาจุดประสงค์รายวิชาว่าสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่ ครอบคลุม มาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้าน ผลลัพธ์ผู้เรียน 3 ด้าน หรือไม่			
1.2 ตรวจสอบ curriculum mapping ว่ากำหนดจุดดำทับ จุดขาว / ความสอดคล้องกับผลลัพธ์ผู้เรียน ไว้อย่างไรในรายวิชา			
2. เนื้อหาการสอน 2.1 ตรวจสอบคำอธิบายรายวิชา กับหัวข้อการสอนในหมวด 5 แผนการสอน 15 สัปดาห์ ว่ามีเนื้อหาครบถ้วน สอนครบหรือไม่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน หรือไม่			
2.2 พิจารณาหมวด 4 มคอ.3 การพัฒนาการเรียนรู้ ว่ามาตรฐาน ผลการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน แต่ละด้านที่กำหนด มีวิธีการสอน การวัด ประเมิน สอดคล้องกันหรือไม่			
2.3 พิจารณาหมวด 5 มคอ.3 ดูแผนการสอน การวัดประเมิน สอดคล้องกับหมวด 4 มาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน หรือไม่ เช่น บางรายวิชาปรากฏในหมวด 4 ไม่ปรากฏในหมวด 5 หรือผลการ เรียนรู้ที่ระบุไว้ ไม่ได้กำหนด ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง หรือกำหนด วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกัน			
3. การวัดและประเมินผล 3.1 วิธีการวัดและประเมินผล ตรวจสอบวิธีการสอน การวัด ประเมินผลจากแผนการสอนสอดคล้องกันหรือไม่ ครบถ้วนหรือไม่			
3.2 ทวนสอบคะแนนและเกรด ทวนสอบจาก มคอ.3 หมวด 5 แผนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลกับการวัดและประเมินผลจริง (แบ่งเป็นคะแนนอะไรบ้าง เช่น กลางภาค ปลายภาค งาน จิตพิสัย แบ่ง ตามนั้นจริงหรือไม่) ทวนสอบคะแนนที่กำหนดในแต่ละวิธีการวัดและ ประเมินผลว่าสอดคล้องหรือไม่ และการให้เกรดถูกต้องตามที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับคะแนนหรือไม่ (เช่น ตั้งว่า 20% ให้ 20% จริงหรือไม่)			

หัวข้อและรายละเอียดการทวนสอบ	ผลการทวนสอบ		รายละเอียดที่ไม่สอดคล้องและข้อเสนอแนะ
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	
3.3 สุ่มตรวจสอบหรือขึ้นงาน สุ่มตรวจเนื้อหาที่อยู่ในข้อสอบว่าตรงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้หรือไม่ สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ การสุ่มขึ้นงานที่ระบุในแผนการสอนว่าให้คะแนนอย่างไร ด้านไหน อย่างไรในแต่ละด้าน สอนเรื่องนี้ออกข้อสอบหรือวัดผลตรงหรือไม่			
4. มาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน 4.1 วิธีการประเมินผล ทวนสอบจาก มคอ.3 หมวด 4 คือ ในส่วนที่เป็นวิธีการประเมินผลในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้/ผลลัพธ์ผู้เรียน กับ การวัดและประเมินผลจริง ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารเทคโนโลยี การเป็นบุคคลผู้เรียนรู้ การเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเป็นผู้มีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง			
4.2 คะแนนในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ ทวนสอบจาก มคอ.3 หมวด 5 ส่วน 2 ว่าคะแนนในแต่ละมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ กับที่ได้ดำเนินการจริงตรงกันหรือไม่			
4.3 แผนการประเมินผล ทวนสอบจาก มคอ.3 หมวด 5 ส่วน 2 ว่าแผนการประเมินผล (สัปดาห์ที่จะประเมิน) กับการดำเนินการจริง			

ข้อเสนอแนะ

1.
2.
3.

ลงชื่อ.....กรรมการทวนสอบ
(.....)

โครงการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน คณะศิลปศาสตร์
เรื่อง การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้
ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชุมพร
วันที่ 7 เมษายน 2564

